

ISSN:2181-0427

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИЛМИЙ АХБОРОТНОМАСИ**

**НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**



2020 йил 6 сон

Бош муҳаррир: Наманган давлат университети ректори С.Т.Тургунов

Масъул муҳаррир: Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор М.Р.Қодирхонов

Масъул муҳаррир ўринбосари: Илмий тадқиқот ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш бўлими бошлиги А.Нурматов

ТАҲРИРҲАЙЪАТИ

Физика-математика фанлари: *акад. С.Зайнобиддинов, акад. А.Аъзамов, ф-м.ф.д., проф. Ў.Розиқов, ф-м.ф.д., проф. М.Тўхтасинов, ф-м.ф.д., доц. Б.Саматов.*

Кимё фанлари- *акад.С.Рашидова, акад. А.Тўраев, акад. С.Нигматов, к.ф.д., проф. Ш.Абдуллаев, к.ф.д., проф Т.Азизов.*

Биология фанлари- *акад. К.Тожибоев, акад. Р.Собиров, б.ф.д. А.Баташов.*

Техника фанлари- *т.ф.д., проф. А.Умаров, т.ф.д., проф. С.Юнусов.*

Қишлоқ хўжалиги фанлари – *г.ф.д., доц. Б.Камалов, қ-х.ф.н., доц. А.Қазақов.*

Тарих фанлари – *акад. А.Асқаров, с.ф.д., проф. Т.Файзуллаев, тар.ф.д, проф. А.Расулов, тар.ф.д., проф. У.Абдуллаев.*

Иқтисодиёт фанлари – *и.ф.д., проф.Н.Махмудов, и.ф.д., проф.О.Одилов.*

Фалсафа фанлари – *акад., Ж.Бозорбоев, ф.ф.д., проф. М.Исмоилов, ф.ф.н., О.Маматов, PhD Р.Замилова.*

Филология фанлари – *акад. Н.Каримов, акад. Т.Мирзаев, фил.ф.д., проф. Н.Улуқов, фил.ф.д., проф. Х.Усманова. фил.ф.д., проф. Б.Тухлиев.*

География фанлари - *г.ф.д., доц. Б.Камалов, г.ф.д., проф.А.Нигматов.*

Педагогика фанлари- *п.ф.д., проф. У.Иноятлов, п.ф.д., проф. Б.Ходжаев, п.ф.д., проф., Л.Муминова, п.ф.д., проф. Н.Эркабоева, п.ф.д., проф.Ш.Хонкелдиев.*

Тиббиёт фанлари – *б.ф.д. Ғ.Абдуллаев, тиб.ф.н., доц. С.Болтабоев.*

Психология фанлари – *п.ф.д., проф З.Нишанова, п.ф.н., доц. М.Махсудова*

Техник муҳаррир: *Н.Юсупов,*

Таҳририят манзили: Наманган шаҳри, Уйчи кўчаси, 316-уй.

Тел: (0369)227-01-44, 227-06-12 **Факс:** (0369)227-07-61 **e- mail:** ilmiy@inbox.uz

Ушбу журнал 2019 йилдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Олий аттестация комиссияси Раёсати қарори билан физика-математика, кимё, биология, фалсафа, филология ва педагогика фанлари бўйича Олий аттестация комиссиясининг диссертациялар асосий илмий натижаларини чоп этиши тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

“НамДУ илмий ахборотномаси–Научный вестник НамГУ” журнали Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг 17.05.2016 йилдаги 08-0075 рақамли гувоҳномасига биноан чоп этилади. НамДУ Илмий-техникавий Кенгашининг 11.06.2020 йилдаги кенгайтирилган йигилишида муҳокама қилиниб, илмий тўплам сифатида чоп этишга рухсат этилган (Баённома № 6). Мақолаларнинг илмий савияси ва келтирилган маълумотлар учун муаллифлар жавобгар ҳисобланади.

gavdalantiriladi. Bu esa o'z navbatida pastishning ishlatilishining yana bir yo'rqin belgisini ko'rsatadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, Rik Riordanning "Jek Persi va Olimpiyaliklar" pentalogiyasining birinchi romani "Chaqmoq o'grisi" da pastish ishtiroki, ya'ni qadimiy grek mifologiyasi personajlari zamonaviy talqin etilgan. Bundan tashqari, mifologik qahramonlar avvaldan grek miflarda mavjud bo'lgan, biroq Rik Riordan nafaqat bu qahramonlarni taqlidiy uslubda o'z asarlarida ishlatgan, balki qadimiy grek xudolarining hislatlari yordamida yangi personajlar yaratib, xronotopda detallarga o'zgacha sayqal bera olgan.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Кузнецов В.Н. Дидро Д. Сочинения: Том 2.-М.: Мысль, 1991.-604 с.
2. Barry P. Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory.- New York: Manchester University Press. 2009. p-67.
3. Е. Е. Свиридова. Пастыш как один из приемов языковой игры. – Таллин. Вестник ТПИУ. 2016. стр-171.
4. Arp R. T. and Johnson G. Story and Structure. - United States: Thomson Higher Education, 2006.- 31p.
5. Rick Riordan. Percy Jackson and the Olympians. The lightning thief - Book 1 – New York. ExSmo Publishing House. 2005. – p – 6.
6. Андреева Л.Л. Художественный синтез и постмодернизм. // Вопросы литературоведения. – М., 2001.- с-22.
7. Апресян Ю. Д. Языковые аномалии: типы и функции // Филологические исследования. Памяти академика Г. В. Степанова. М.; Л., 1990. С. 50–71.
8. Arp R. T. and Johnson G. Story and Structure. - United States: Thomson Higher Education, 2006.- 58p.
9. Barry P. Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory.- New York: Manchester University Press. 2009.
10. Kennedy, X.J. and Gioia, D. Literature: An Introduction to Fiction, Poetry, and Drama 9th ed.- United States: Pearson Longman. 2005.
11. Кузнецов В.Н. Дидро Д. Сочинения: Том 2.-М.: Мысль, 1991.-604 с.
12. Rick Riordan. Percy Jackson and the Olympians. The Lightning Thief – New York. ExSmo Publishing House. 2005. – p – 6.

АЛИШЕР НАВОИЙ ЛИРИКАСИДА ИБОРАЛАРНИНГ УСЛУБИЙ ЖИЛОДАРИ

Ражабова Маърифат Бақоевна
Бухоро давлат университети
филология фанлари нмзоди, доцент

Аннотация: *Маълумки, Алишер Навоий лирик меросининг мавзулар олами кенг. Шоир қаламга олган ҳар бир мавзунини такрорланмас тасвирлар, муболагавий ифодалар, гўзал ташбеҳлар, истиоравий иборалар орқали ёритар экан, бунинг учун халқ тилидан унумли фойдаланади. Шоир лирикасидаги умуминсоний гоялар тарғиби учун қўлланилган*

халқона ифодалар унинг халқ тили ва бадий тафаккурдан самарали фойдаланганини кўрсатади.

Мақолада Алишер Навоий лирик мероси таркибида қўлланилган тургун иборалар таҳлилга тортилади. Таҳлиллар жараёнида халқона ибораларни қўллашдаги шоир маҳорати ёритиб берилади.

Калит сўзлар: халқ тили, сўз, ибора, фольклор, ёзма адабиёт, образ, бадийят

СТИЛИСТИЧЕСКИЙ ОКРАСК ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ОБОРОТОВ В ЛИРИКЕ АЛИШЕРА НАВОИ

Раджабова Марифат Бакаевна
Бухарский государственный университет
кандидат филологических наук, доцент

Аннотация: Известно, что лирическое наследие Алишера Навои имеет широкий мир тем. Поэт писал каждую тему, освещал её уникальными образами, риторическими выражениями, красивыми метафорами, аллегорическими выражениями. Популярные выражения, использованные в лирике поэта для агитации общечеловеческих идей, показывают, что он эффективно использовал народное и художественное мышление.

В статье анализируются устойчивые выражения, используемые в лирическом наследии Алишера Навои. В процессе анализа подчеркивается высокое мастерство поэта применять народные выражения.

Ключевые слова: народный язык, слово, фразеологическое выражение, фольклор, письменная литература, образ, искусство

STYLISTIC REFINEMENTS OF PHRASES IN ALISHER NAVOI'S LYRICS

Anatation: It is known that Alisher Navoi's lyrical heritage has a wide range of topics. As the poet describes each theme through unique images, rhetorical expressions, beautiful metaphors, allegorical expressions, he makes effective use of people's dialect for this purpose. The folk expressions used in the poet's lyrics to propogandize universal ideas show his effective use of the folk language and artistic thought. The article analyzes the set expressions used in the lyrical heritage of Alisher Navoi. The poet's skill in applying popular expressions is highlighted in the process of analysis.

Key words: folk language, words, phrases, folklore, written literature, images, art.

Адабиёт – сўз санъати. Тил эса ҳар бир халқнинг энг муҳим миллий бойлиги, маънавий хазинасидир. Сўз санъатининг муҳим вазифаларидан бири теваарак-атрофни ўраб олган оламни бадий тасвирлаш орқали инсонлар қалбида эзгуликни тарбиялаш, ҳаётда нима яхши-ю нима ёмонлигини реал воқелик асосида тушунтиришдан иборатдир. Шунинг учун буюк ижодкорлар, соҳир қалам соҳиблари сўзнинг буюк қудратидан, халқнинг асрлар давомида тил воситасида яратган тимсолий (образли) ифода ва тасвир воситаларидан маҳорат билан фойдаланганлар. Айниқса, ижодкорлар халқнинг сермазмун мақоллари қатори

турғун ибораларида мужассамланган бадий фикр ва ўзига хос нозик қочиримлардан ҳам ўз поэтик мақсад-муддаolari йўлида фойдаланишга айрича эътибор қаратишган.

Ўзбек адабий тили ва адабиётининг етакчи анъаналарини мукамал билганлигидан уни юксак тараққиётга эриштирган Алишер Навоийдек мутафаккир шоир ҳам халқнинг ўткир диди ва юксак нафосатини кўрсатувчи иборалардан ўз асарларида, хусусан, лирик меросида унумли фойдаланган.

Навоий шеъриятидаги бой поэтик образлар ва образли ибораларни қиёсий ўрганиш шоир поэтик услубининг шаклланишига таъсир кўрсатган адабий анъаналарнинг ролини объектив баҳолашга имкон яратади [1, 119].

Алишер Навоий асарларининг тили бирмунча мураккаб. Боиси, шоир асарларида арабий, форсий тил қатламига мансуб тил материаллари, тасаввуф шеърияти ғояларини тарғиб қилувчи мажозий-рамзий образлар, истилоҳлар анчагина. Шундай бўлса-да, улуғ шоир кўпроқ туркий сўз ва ибораларидан унумли фойдаланди. А. Навоий лирик меросида қўлланувчи жуда кўп иборалар борки, улар бугунги кунда ҳам истеъмолда.

Навоийшунослигимизда шоир асарларида қўлланилган ибораларини ўрганиш юзасидан бир қатор ишлар амалга оширилган.²⁰ Бироқ бу соҳадаги ечимини кутаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Навоий асарлари фразеологик луғатининг ягона намунаси ҳозирча Э.А.Умаров томонидан яратилган. Бу фразеологик луғат ҳам алифбо тартибида тузилган, иборалар изоҳи рус тилида берилган, Алишер Навоий асарларидан олинган мисоллар ҳам рус тилига таржима қилинган. Ҳар бир луғат мақолачадан сўнг бир неча мисоллар келтирилган. Аммо китоб охирида луғатдан фойдаланишни осонлаштиришга хизмат қилувчи кўрсаткичлар берилмаган. Бундан ташқари, Э.Умаровнинг мазкур асарини Алишер Навоий лирик поэзиясининг мукамал изоҳли фразеологик луғатига дебоча дейиш мумкин, чунки айрим иборалар (ҳатто “Хазойин-ул-маоний” да қўлланган иборалар ҳам) бу китобда ўз аксини топмаган. Бундай иш Алишер Навоий асарлари фразеологиясини, кўп асрлик тарихий фразеологияни тўплаш ва тизимлаштиришнинг илк тажрибаси бўлгани учун уни янада такомиллаштириш лозим кўринади [2,77].

Кўриниб турибдики, улуғ шоир асарларидаги ҳар бир сўз ва ибора бадийликнинг юксак намунаси сифатида талқин ва тадқиқ қилишга эҳтиёж сезади.

²⁰Умаров Э. Ўзбек тили фразеологиясининг тараққиётида Алишер Навоийнинг роли // Адабий мерос, мақолалар тўплами, 1-китоб. – Тошкент: Фан, 1968. – Б. 188-191; Умаров Э. Фразеологический словарь “Хазойинул-маоний” Алишера Навои. – Ташкент: Фан, 1971. 140 с.; Йўлдошев Б. Алишер Навоий асарларида ибораларнинг қўлланиш усуллари ва ҳозирги давр билан муносабати ҳақида // Филологик тадқиқотлар (илмий мақолалар тўплами), 1-китоб. – Самарқанд: СамДУ нашри, 1995. – Б. 62-70; Йўлдошев Б. Алишер Навоий асарларида фразеологизмларнинг қўлланиш хусусиятларига доир // Ўзбек журналистикаси ва филологияси масалалари (илмий мақолалар тўплами). – Самарқанд: Суғдиёна, 1998. – Б. 45-51.

Кулини кўкка совурмоқ, боши кўкка етмоқ, кўксини чоқ қилмоқ, ерга урмоқ, кўзи учмоқ, кўзига тўтиё қилмоқ, оғзини очмоқ, кўзидан уйқу қочмоқ, қўлдан бермоқ, кўз юмиб-очмоқ, кўздан учар (ўтар), тегирмон тошини айлантирмоқ, кечани кеча демай, кундузни кундуз демайин каби қатор халқ иборалари шоир шеърляти бадийлигини таъминлаган омиллардан биридир.

“Кулини кўкка совурмоқ” ибораси “Ўзбек тилининг фразеологик луғати” да “Бутунлай емирмоқ, йўқ қилмоқ” маъносида қўлланиши таъкидланган [7, 129]. Ушбу ибора А. Навоий лирикасида ҳам худди шу маънода қўлланган. Шоир лирик қаҳрамон – ошиқ руҳий ҳолатининг муболағавий тасвирида мазкур иборага мурожаат қилади:

Эй ишқ, яна фурқат ўтин жонима урдунг,
Жисмимни кул айлаб, кулини кўкка совурдунг [1, 300].

Мазмуни: Эй ишқ, айрилиқ ўтини жонимга урдинг. Айрилиқ ўтидан жисмимни кул, кулини эса кўкка совурдинг.

Байтга диққат қилинса, унда бир иборанинг икки шаклда – **кул қилдинг, кулини кўкка совурдинг** тарзида берилганини кўриш мумкин. Бундан кўзланган мақсад ошиқ вужудининг ишқда нафақат кул бўлгани, балки унинг кулидан ҳам асар қолмаганлигини тасвирлашдир. Мумтоз адабиётда ҳақиқий ошиқнинг ишқда “йўқ” бўлиши унинг комиллик сифатларидан бири тариқасида баҳоланади. А. Навоий ошиқнинг ана шу сифатини беришда халқона иборадан маҳорат билан фойдаланган. Қуйидаги байтда ҳам ибора худди шу мақсаднинг рўёби учун хизмат қилган:

Яна бало чоқинин ишқ телба жонима урди,
Фано қуюни етибон кулумни кўкка совурди. [1, 564].

Биринчи байтда ишқнинг ошиқ “кулини кўк совурган”и айтилаётган бўлса, иккинчи байтда фано қуюни бу вазифани бажаргани таъкидланади. Чунки фано сўзининг луғавий маъноси ҳам “йўқ бўлиш, ўлиш”. Инсон табиатига хос бўлган фанолик қуюндек келди-ю, “кулумни кўкка совурди”, дейди шоир.

Кўксума урмоққа олған тошқа ўқи тегди, лек
Қилди кул жисмимни ўтким, секриди пайконидин [1, 442].

Мазкур байтда “кўксига урмоқ” ва “жисмини кул қилмоқ” иборалари қўлланган. Ошиқнинг жисми нимадан кул бўлди, деган савол туғилиши табиий. Байтдаги ўқ маъшуқа киприги маъносида англашилса, у тошга тегишидан чиққан ўт эса ўқувчини шубҳага солади.

Маълумки, қадимда камон ўқининг учи ўткир учли металдан қилинган ва “башоқ” деб аталган. У эса узоқ масофага оловни отиш ёки олов олдириш учун қулай бўлган. Худди шундай ҳолат маъшуқа киприги билан боғлаб ифодаланган. Ошиқ вужудига текан ўқ (яъни киприк) унинг вужудини оловлантирган, жисмини кул қилган.

Шоир ғазалларида “кўзи учмоқ” ибораси ҳам қўлланган. Бу иборадан оғзаки нутқда кўпинча киноя маъносини ифодалаш учун фойдаланилади. Навоий лирикасида эса маъшуқани кўриш иштиёқидаги ошиқнинг қалб талпинишларини бериш учун қўллангани кузатилади.

Кўзум учарки, хумоюн юзунгни кўргай бот,
Бияйних анга кирпиклар ўлмиш икки қанот [1, 93].

Демоқчики, кўзим учмоқдаки, сенинг қутлуғ юзингни яна кўрсам керак.
Учаётган кўзимга киприкларим худди икки қанот бўлгандай.

Эй Навоий, кўргали они учар ҳар дам кўзум,
Лек не суд учмоқ ул қушки манга йўқтур қанот [4, 56].

Ёки:

Ул парий кўздин учар, кўз дағи шавқидин учар,
Ваҳки, мен учқали ҳам йўқтурур эгнимда қанот [4, 55].

Ҳар учала байтда ҳам “кўз учмоқ” ибораси орқали маъшуқа висолига интизор, уни кўриш иштиёқида ўртанаётган ошиқ ҳолати тасвирланган. Учинчи байтда “кўздан парининг учиши” ҳамда “кўзнинг шавқдан учиши” омоним иборалар бўлиб келган. Халқда “кўзнинг учиши”га яхшилиқ аломати сифатида, яъни хурсандчилик келишидан дарак, деб қаралган.

Шунингдек, келтирилган байтларнинг барчасида “кўз учмоқ” иборасидаги “учмоқ” ҳаракати фақатгина қанотли мавжудотларга тегишли эканлиги ҳам инобатга олинган. Биринчи байтда учаётган кўзга киприклар қанот бўлган бўлса, иккинчи байтда учаётган қуш қанотсиз, учинчи мисолда эса ошиқнинг учишга қаноти йўқлиги тасвирланган. Байтлардаги қанот деталли ибора мазмунини чиройли далиллаш учун хизмат қилган.

Улуғ шоир ғазалларида қўлланган халқона иборалардан яна бири “**кўз юмуб-очгунча**” бирикмасидир. Мазкур ибора “Ўзбек тилининг изоҳли фразеологик луғатида” “**кўз очиб-юмгунча**” тарзида келтирилади ва “жуда қисқа муддатда, тезда” деган маънони англатиши таъкидланади [7, 147]. Эътибор берсақ, мазкур иборани оғзаки нутқда ҳам кўпинча луғатдагидек ишлатамиз. Ҳолбуки, ҳазрат Навоий биргина ибора таркибидаги сўзнинг ўрни ўзгариши натижасида ҳаётий мантиқ бузилишини жуда яхши билган. Шу боис, ўз ғазалларида мазкур иборани “**кўз юмуб-очгунча**” тарзида қўллаган.

Умр ғафлат уйқуси бирла тиларсен, кеча, ох,
Кўз юмуб-очгунча кимнинг иътимоди бор анга? [1, 45].

Ёки

Тушдек эрур даҳрда нокому ком,
Кўз юмуб-очгунча ўтубдур тамом [7, 344].

Ҳар иккала байтда панд-насихат руҳи устувор. Бу даҳр (дунё)да истагига етган ҳам, етмаган ҳам “кўз юмуб-очгунча” ўтиб кетиши эслатилган.

А. Навоий назмиётида қўлланган туркона фразеологизмлардан яна бири “**қўлдан ихтиёрини бермоқ**” иборасидир. Бу турғун бирикма бугунги кунда фаол истеъмолда. Қуйидаги учта байтда мазкур ибора қўлланган:

Биравни, эйки, севмак орзу қилдинг, ҳавосинда
Илигтин ихтиёринг бермагил зинҳор мен янглиғ [6, 211].

Бировни севмоқни орзу қилсанг, мен каби қуйида ихтиёрингни зинҳор қўлдан бермагин. Ошиқ – ишқда банди бўлган шахс. Банди бўлган кишининг қўлида эса

эрки бўлмади. Қуйидаги байтда эса элнинг инон-ихтиёри бутунлай (яксар) қўлдан чиқиши мазкур ибора орқали берилган.

Эл инони ихтиёри чиқти яксар илгидин,

Пўяда ҳар сари ул чобукки қайтарди жилав [6, 356].

А. Навоий ҳамд ғазаларида ҳам мазкур иборанинг қўллангалигини кўриш мумкин. Шоир мазкур ибора орқали инсоннинг бу дунёга келиб-кетиши унинг ихтиёрида эмаслиги туфайли уни ўз ҳолига ташлаб қўймаслигини Яратгандан сўраб, муножот қилади. Бунинг учун Қуръони каримнинг “Анбиё” сурасидаги “**Эй Роббим, мени ёлғиз ташлаб қўйма, Сен Ўзинг ворисларнинг энг яхшисисан**” деган муборак оятига мурожаат қилади.

Ўз илгида чун ҳеч йўқ ихтиёри,

Ўзига ани қўймағайсен, худоё [6, 5].

Ҳар учала мисолда “қўл” сўзининг қадимий шакли “илиг” қўлланган. Бу билан, бир томондан, давр руҳини бериш назарда тутилган бўлса, иккинчи томондан, шеърий вазн “илиг” сўзининг қўлланишини талаб қилади.

Шоир “**қўлдан ихтиёрини бермоқ**” иборасининг “**қўли ихтиёри бор**” шаклидаги антонимидан ҳам ўз мақсад-муддаосини ифодалаш учун фойдаланган.

Фигонни забт қилурмен, валек ул қотил

Чу жилва айлади, **илгимдин ихтиёр борур** [6, 110].

Хулоса қилиб айтганда, А. Навоий туркий адабиётни юксак чўққига кўтариши билан бирга, туркий тилнинг бой хазинасига мурожаат қилиш орқали умумхалқ тилининг такрорланмас жилосини кейинги авлодларга кўрсатиб берди. Мутафаккир шоир асарларида халқона ифода йўсинида тарғиб қилинган инсоний ғоялар унинг халқ тили ва бадиий тафаккуридан усталик билан фойдаланганини кўрсатади.

Адабиётлар:

3. Ё. Исҳоқов. Новой поэтикаси. –Т.: Фан. 1983.
4. А. И. Исаев “Э.А.Умаров. Фразеологический словарь “Хазойин-ул-маоний” Алишера Навои // Бюллетень по фразеологии. № 1. Труды СамГУ. Новая серия. Выпуск 234. – Самарканд, 1972.
5. Навоий Алишер. Мукаммал асарлар тўплами. XX жилдлик. I жилд. Бадоеъ ул-васат. –Т.: Фан, 1990.
6. Навоий Алишер. Мукаммал асарлар тўплами. XX жилдлик. IV жилд. Наводир уш-шабоб. – Т.: Фан, 1989.
7. Навоий Алишер. Мукаммал асарлар тўплами. XX жилдлик. VI жилд. Фавойид ул-кибар. – Т.: Фан, 1990.
8. Навоий Алишер. Мукаммал асарлар тўплами. XX жилдлик. VII жилд. Ҳайрат ул – аброр. – Т.: Фан, 1991.
9. Раҳматуллаев Ш. Ўзбек тилининг изоҳли фразеологик луғати. – Т.: Ўқитувчи. 1976.

22	Хорижий тил ўқитувчисининг коммуникатив компетенциясига кўйиладиган замонавий талаблар Адхамжонов М., Нуриллаев Э.	135
23	Структурно-семантический анализ трехактных глаголов в современном русском языке. Абдурахманов Ф.И.	140
24	К вопросу сравнительно-сопоставительного анализа терминологического корпуса подъязыков альтернативного топлива и электроники: по данным частотных словарей Галиакберова А.	145
25	Lexical-stylistic and functional-semantic features of environmental texts Nigmatullina A.	149
26	Давр воқеликларининг мифологик образлар воситасида ифодаланиши Нуруллаева С.М.	153
27	Rik riordanning “persi jekson va olimpiyliklar” asarida pastish tahlili Habibullaeva R. M.	158
28	Алишер Навоий лирикасида ибораларнинг услубий жиолари Ражабова М.Б.	162
29	Инглиз ва ўзбек ундош товушлари тизими ва улар орасидаги фарқлар Хайдарова И.Н.	168
30	Тил ва тафаккур муносабатлари масаласига оид мулохазалар. Ахмаджонов О.К.	182
31	Навоий сўз сеҳри ва нутқ одоби хусусида Собирова М.Ю.	185
32	Ижодий ёзувни ривожлантиришга ёрдам берувчи омиллар Рахимова М.Э, Мирзакаримова З.	190
33	Бадий онгнинг архаик ёки мифопоэтик тури Рахманов Т.Л.	194
34	Особенности эстетической системы в романе ф.достоевского “братья карамазовы” Дусмухамедова З. У, Чжен Е.В.	201
35	Суғдий манбалар ономастикасининг тарихий тилшунослик таҳлили Шаякубов Ш.Ш, Ибрагимов Қ.Д.	204
36	Алишер Навоий шахсини ўрганишда тарихий, илмий, бадий асарлардан фойдаланиш Абдуллаев К.А.	210
37	Nomshunoslikka oid tadqiqot metodlari G’aniyev N.O’	215
38	Ясама сўзни ўрганишнинг морфологик босқичлари Турсунов А. Р.	221